

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите

(обн., ДВ, бр. 46 от 2005 г.; изм., бр. 85 от 2005 г., бр. 30, 59 и 75 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13 от 2008 г., бр. 41 от 2009 г., бр. 98 и 101 от 2010 г., бр. 103 от 2016 г., бр. 91 и 102 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.)

§ 1. Наименованието на закона се изменя така: „Закон за съсловните организации на медицинските специалисти“.

§2. В чл. 1 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“ се заменят с „медицинските специалисти - медицински сестри, акушерки, медицински лаборанти, рентгенови лаборанти, лекарски асистенти и фелдшери, рехабилитатори и кинезитерапевти, ортопедични техници, масажисти (с увредено зрение), зъботехници и помощник-фармацевти“.
2. В ал. 2 думите „медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“ се заменят с „медицинските специалисти“.

§3. Чл. 2 се изменя така:

„Чл. 2 (1) Съсловни организации по смисъла на този закон са:

1. Българска асоциация на зъботехниците (БАЗ);
2. Българска асоциация на помощник-фармацевтите (БАПФ)
3. Асоциация на българските медицински сестри (АБМС);
4. Алианс на българските акушерки (АБА);
5. Българска асоциация на фелдшерите и лекарските асистенти (БАФЛА);
6. Асоциация на физиотерапевтите в България (АФБ);
7. Българска асоциация на професионалисти по здравни грижи (БАПЗГ);
8. Други.

(2) Съсловната организация на зъботехниците по смисъла на този закон е Българска асоциация на зъботехниците.

(3) Съсловната организация на помощник-фармацевтите по смисъла на този закон е Българска асоциация на помощник-фармацевтите.

- (4) Съсловната организация на медицинските сестри по смисъла на този закон е Асоциация на българските медицинските сестри.
- (5) Съсловната организация на акушерките по смисъла на този закон е Алианс на българските акушерки.
- (6) Съсловната организация на фелдшерите и лекарските асистенти по смисъла на този закон е Българска асоциация на фелдшерите и лекарските асистенти.
- (7) Съсловната организация на рехабилитаторите и кинезитерапевтите по смисъла на този закон е Асоциация на физиотерапевтите в България.
- (8) Съсловната организация на медицинските специалисти (клинични лаборанти, рентгенови лаборанти, ортопедични техници, масажисти с нарушено зрение, санитарни инспектори), които нямат собствени съсловни организации по смисъла на този закон, е Българска асоциация на професионалисти по здравни грижи.
- (9) Съсловните организации по ал. 1 са юридически лице, които упражняват своята дейност по места чрез регионални колегии.
- (10) Извън съсловните организации по ал. 1, т. 1-6, могат да се създават и други съсловни организации от регулираните професии, посочени в ал. 1, т. 7. Медицинските специалисти от съответната регулирана професия с новосъздадена съсловна организация, излизат от представляващата ги Българска асоциация на професионалисти по здравни грижи.
- (11) Съсловните организации по ал. 1, т. 1-7 могат да се сдружават.“

§4. В чл. 3 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, както и зъботехниците и помощник-фармацевтите“ се заменят с „Медицинските специалисти“.
2. В ал. 2 думите „медицински сестри, акушерки и асоциирани медицински специалисти, както и на зъботехници и на помощник-фармацевти“ се заменят с „медицински специалисти“.

§5. Член 4 се изменя така:

„Чл. 4. Медицинските специалисти може да упражняват професията си на територията на Република България, ако отговарят на изискванията на глава втора и са вписани в националния регистър на съответната съсловна организация по чл. 2 ал.1.“

§6. Наименованието на глава втора се изменя така: „Условия за упражняване на професията от медицинските специалисти.“

§7. Член 6 се изменя така:

„ Чл.6. (1) Медицинските специалисти упражняват регулирана професия и са лица, които притежават съответната професионална квалификация от професионално направление „Здравни грижи“ или „Обществено здраве“,

удостоверена с диплома за придобито висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „професионален бакалавър“ по чл. 42, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование или диплома за професионална квалификация, издадена по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

(2) Медицинските специалисти от регулираните професии в здравеопазването, осъществяват здравни грижи, медицински дейности и обществено здраве, изпълняват дейности по здравна профилактика и промоция на здравето в съответствие с професионалните им компетенции, определени със съответната наредба по чл. 7, както и в съответните медицински, физиотерапевтични и фармацевтични стандарти.“

§8. В чл. 7, ал. 1 думите „медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, както и помощник-фармацевтите“ се заменят с „медицинските специалисти“.

§9. Член 8, ал. 1 се изменя така:

„(1) Съсловните организации на съответната регулирана професия медицински специалисти:

1. представляват своите членове и защитават професионалните им права и интереси;
2. създават и водят национални електронни професионални регистри и регионални професионални регистри на членовете си;
3. определят условията и реда за вписване в регистрите по т. 2 и правилата за издаването на сертификат за квалификация по професията;
4. приемат кодекси за професионална етика на съответната регулирана професия медицински специалисти и упражняват контрол по спазването им;
5. приемат Правила за добра практика, предлагат ги за утвърждаване от министъра на здравеопазването и упражняват контрол по спазването им;
6. налагат санкциите, предвидени в този закон;
7. организират, координират, регистрират и контролират продължаващото обучение на медицинските специалисти при условия и по ред, определени в договори с висшите медицински училища и с базите за следдипломно обучение;
8. приемат Квалификационна рамка за професионално развитие на медицинските сестри, акушерките, лекарските асистенти и фелдшери, рехабилитаторите и кинезитерапевтите, зъботехниците, помощник-фармацевтите и другите професии от направление „Здравни грижи“ състояща се от квалификационни нива;
9. участват със свой представител със съвещателен глас във Висшия съвет по Фармация и Висшия медицински съвет;
10. участват с представител със съвещателен глас в МОН и МТСП при свикване на консултативен съвет относно внасяне на закони и подзаконови нормативни актове, касаещи рамката на съсловната организация;

11. осъществяват сътрудничество с други органи, организации и институции в страната и чужбина;
12. подпомагат своите членове и техните семейства в случай на нужда съгласно устава на организацията;
13. предоставят на Министерството на здравеопазването информацията по чл. 185, ал. 3 и 4 от Закона за здравето.
14. извършват други дейности, предвидени в устава на съответната съсловна организация.“

§10. Член 10, ал. 2 се изменя така:

„(2) Представителите по ал. 1 се избират от общите събрания на регионалните колегии при норма на представителство един делегат на 70 членове - за АБМС , един делегат за 30 членове за БАПФ, един делегат на 30 членове - за БАЛАФ, един делегат на 10 членове - за БАЗ, един делегат на 30 членове за АФБ и един делегат за 75 членове на БАПЗГ. Условието и редът за избора им се определят в устава на съответната съсловна организация.“

§11. Член 11, ал. 1, т. 6 се изменя така:

„6. избира и освобождава председателя и заместник-председателите в Националния съвет по качество, както и представителя на съответната съсловна организация във Висшия съвет по Фармация и Висшия медицински съвет към министъра на здравеопазването.“

§12. В чл. 14 се създава нова ал. 2:

„(2) Членовете на управителния съвет са лица от съответната регулирана професия медицински специалисти, които:

1. Не са осъждани с влязла в сила присъда за престъпление от общ характер;
2. Не са роднини по права или съребрена линия до втора степен с други членове на управителния съвет или с членове на Контролната комисия.”

§13. В чл. 20 се правят следните изменения:

1. Абревиатурата „БАПЗГ“ се заменя със „съответната съсловна организация“;
2. В т. 1 думите „медицинските сестри и акушерките“ се заменят с „медицинските специалисти“;
3. В т. 3 думите „медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти“ се заменят с „медицинските специалисти“.

§14. Член 21 се изменя така:

„Чл. 21. (1) Националният съвет по качество на съответната съсловна организация се състои от председател, заместник-председател/и и най-малко трима членове. Броят на членовете, условията и редът за избирането на председателя, заместник-председателите и членовете се определят в устава на съответната съсловна организация.

(2) Председателят и заместник-председателите на Националния съвет по качество са лица, които притежават съответната професионална квалификация, удостоверена с диплома по съответното професионално направление, и се избират и освобождават по ред, определен в устава на съответната съсловна организация.

(3) Председателят и заместник-председателите на Националния съвет по качество се избират от конгреса на съответната съсловна организация с мандат 5 години, но за не повече от два мандата.

(4) При необходимост Националният съвет по качество привлича външни експерти при решаване на конкретен проблем. Председателят на съответния Национален съвет по качество изпраща покана до външните експерти.“

§15. Член 21а се отменя.

§16. В чл. 23, се създава ал. 3:

„(3) Регионалните колегии и техните органи се определят в устава на съответната съсловна организация. Извън случаите по изречение първо, се прилагат чл. 24- чл. 34.

§17. Член 25, ал. 1 се изменя така:

„(1) Общото събрание на регионалната колегия на всяка съсловна организация на съответната регулирана професия медицински специалисти се формира на делегатски принцип. Условието и редът за избор на делегати на общото събрание на регионалните колегии на съответната съсловна организация се определят в нейния устав.“

§18. В чл. 35 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Членството в съответната съсловна организация възниква с вписването на лицата по чл. 4, съобразно мястото, на което осъществяват дейността си, в националния регистър на членовете. Начинът на водене на регистъра се определя в устава на съответната съсловна организация.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Вписването се извършва след подаване на заявление по образец чрез регионалната колегия на съответната съсловна организация. В заявлението се посочват три имена, единен граждански номер, месторождение, гражданство и адрес по местоживеене и месторабота, номер, дата, място на издаване на диплома за образователна степен, диплома за специалност, удостоверение за квалификация.

3. В ал. 3 думите „за придобито висше образование“ се заменят със „за придобита квалификация по регулирана професия от професионално направление „Здравни грижи“ или „Обществено здраве“.

4. В ал. 4 думите „Медицинските сестри и акушерките“ се заменят с „Медицинските специалисти“.

§19. Чл. 36 се изменя така:

„Чл. 36 (1) Управителния съвет на регионалната колегия на съответната съсловна организация проверява дали са налице изискванията по този закон и по глава седма от Закона за здравето за вписване на лицата, упражняващи професиите по чл. 1 в регистъра на колегията.

(2) Ако лицата отговарят на изискванията по ал. 1, регионалната колегия на съответната съсловна организация изпраща заявленията до управителния съвет на съсловната организация за вписване в националния регистър в 14-дневен срок. В срок до един месец от вписването управителният съвет на съсловната организация издава членска карта на лицето по образец, утвърден от националния съвет.

(3) Вписването в регистъра по чл. 35, ал. 1 в случаите по чл. 17 от Закона за признаване на професионални квалификации се извършва служебно след получаване на уведомлението от органа по признаването.

(4) Отказ за вписване в националния регистър на съответната съсловна организация се прави при:

1. непредставяне на документите по чл. 35, ал. 2 и 3;

2. неотговаряне на изисквания на устава на съответната организация.

(5) Отказът за вписване в регистъра може да се обжалва в 7-дневен срок от получаване на съобщението пред управителния съвет на съответната съсловна организация, който се произнася с решение в едномесечен срок.

(6) Решенията на управителния съвет на съответната съсловна организация подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§20. В чл. 37 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, точка 3 се изменя така:

„3. документ за придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ - номер, дата и място на издаването му, а медицинските специалисти, ползващи се с правата по чл. 6, ал. 1 от този закон предоставят диплома за завършено образование по съответната специалност.“

2. В ал. 1, точка 4 се изменя така:

„4. специализация, ако има такава - номер, дата и място на издаване на документа за придобита специалност“.

3. В ал. 1, точка 5 се изменя така:

„5. научната степен, ако има такава - номер, дата и място на документа“.

4. Алинеи 2, 3, 4 и 5 се изменят така:

„ (2) Лицата, вписани в националния регистър са длъжни да заявят за вписване промяна на обстоятелствата по ал. 1, т. 2, 4, 5, 6 и 7 в 10-дневен срок от настъпване на съответната промяна.

(3) Управителният съвет на регионалната колегия уведомява в 10-дневен срок управителния съвет на съсловната организация за всички заявени обстоятелства по алинея 2.

(4) Управителният съвет на съсловната организация вписва промените по ал. 3 в националния регистър в 10-дневен срок от уведомяването от съответната регионална колегия. Промените се отразяват и в регионалните регистри.

(5) Националният и регионалните регистри са за служебно ползване и при ползването им се спазват изискванията на този закон и изискванията за защита на личните данни.“

§21. В чл. 38 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думата „асоциацията“ се заменя с „организацията“.

2. Точка 6 се изменя така:

„6. на достъп до обстоятелствата, вписани в националния регистър, отнасящи се до него.

§ 22. В чл. 39, т. 3 се изменя така:

„ 3. спазват устава на организацията, в която членуват“

§23. Член 40 се правят следните изменения:

1. Алинея 1, т.1 се изменя така:

„1. Неспазване на правилата, предвидени в този закон и в кодекса за професионална етика на своята организация“

2. В ал. 2 думите „с БАПЗГ, БАЗ и БАПФ“ се заменят със „с съответните съсловни организации“.

§24. В чл. 43, ал.2 и ал. 3 думите „ към регионалната колегия“ и „на регионалната колегия“ се заличават.

§25. В чл.44, ал.2 думите „регионалната колегия“ се заличават.

§26. В §1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Точка 1 се отменя.

2. Точка 2 се изменя така:

„2. "Сертификат за квалификация по професията" е документ, издаден от съответната съсловна организация, с който се удостоверява, че медицинските специалисти са вписани в националния регистър на съответната представителна организация и отговарят на изискванията по чл. 35, ал. 2 и 3 и чл. 36, ал. 1 и на правилата по чл. 8, ал. 1, т. 3.“

3. В т. 4 думите „медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“ се заменят с „медицинските специалисти“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§27. В едногодишен срок от влизане в сила на закона министърът на здравеопазването изменя респективно приема наредбите по чл. 7 в съответствие с изискванията на този закон.

§28. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон регионалните здравни инспекции изготвят списъци с трите имена, единния граждански номер, адресите по местоживее и месторабота на медицинските специалисти, които упражняват професията си на територията на съответната област, с изключение на медицинските специалисти от Съсловните организации по чл.2. ал.1. т. 1., 2.,3 и 6.

(2) В едномесечен срок от изготвянето на списъците по ал. 1, регионалните здравни инспекции свикват първите общи събрания на регионалните колегии на представителните организации за избор на органи на колегиите и на делегати за първия конгрес на съответната съсловна организация, с изключение на медицинските специалисти от Съсловните организации по чл.2. ал.1. т. 1., 2.,3 и 6.

(3) В двумесечен срок от провеждане на изборите по ал. 2 медицинските специалисти, които упражняват професията си, подават заявления за вписване в националния регистър на съответната съсловна организация.

(4) В едномесечен срок от изтичането на срока по ал. 3 министърът на здравеопазването свиква първите конгреси на съсловните организации за избор на органи на съответните съсловни организации, с изключение на медицинските специалисти от Съсловните организации по чл.2. ал.1, т. 1, 2,3 и 6.

§29. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г.) в чл. 330, ал. 2, т. 3 думите „по Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“ се заменят с „по Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“.

§ 30. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г. и бр. 24 и 58 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, ал. 2 думите „един представител на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, един представител на Българската асоциация на зъботехниците“ се заменят с „по един представител на съсловните организации на медицинските специалисти“.
2. В чл. 182 думите „медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти“ се заменят с „медицинските специалисти по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“.
3. В чл. 183, ал. 4 думите „Медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, зъботехниците и помощник-фармацевтите“ се заменят с „Медицинските специалисти“, а думите „Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“ се заменят със „Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“.
4. В чл. 185, ал. 3 думите „Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“ се заменят със „Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“.

§ 31. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 02 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г., бр. 54, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г., бр. 72 и 95 от 2015 г., бр. 81 и 98 от 2016 г., бр. 85, 99, 101 и 103 от 2017 г., бр. 18, 77, 84, 91 и 102 от 2018 г. и бр. 13 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 29, ал. 3 думите „Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят със „съсловните организации на медицинските специалисти по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“;
2. В чл. 32, ал. 1 думите „един представител на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят с „по един представител от съсловните организации на медицинските специалисти по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“;

3. В чл. 40, ал. 5 думите „Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят със „съсловните организации на медицинските специалисти по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“, а думите „лекарските асистенти, медицинските сестри или акушерките“ се заменят с „медицинските специалисти по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“;
4. В чл. 44, ал. 1, т. 5 думите „Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят с „съответната съсловна организация по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“;
5. В чл. 75, ал. 1 думите „Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят с „на съответните съсловни организации по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“;
6. В чл. 91, ал. 5 думите „Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят със „съответните съсловни организации по смисъла на Закона за съсловните организации на медицинските специалисти“.

§32. В Закона за признаване на професионални квалификации (Обн. ДВ. бр.13 от 2008г., изм. ДВ. бр.41 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 2009г., изм. ДВ. бр.98 от 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 2011г., изм. ДВ. бр.9 от 2011г., изм. ДВ. бр.43 от 2011г., изм. ДВ. бр.61 от 2011г., изм. ДВ. бр.68 от 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 2014г., доп. ДВ. бр.80 от 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 2016г., изм. ДВ. бр.59 от 2016г., изм. ДВ. бр.85 от 2017г., доп. ДВ. бр.91 от 2018г., изм. ДВ. бр.17 от 2019г.) в чл. 17, ал. 1 думите „на Българския лекарски съюз, на Българския зъболекарски съюз, на Българския фармацевтичен съюз, на Българската асоциация на зъботехниците, на Българската асоциация на помощник-фармацевтите или на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи“ се заменят със „на съответната съсловна организация“.

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите

Законът за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите в настоящата си редакция регулира дейността на съсловните организации на професионалистите по здравни грижи, зъботехниците и помощник-фармацевтите.

От приемането му през 2005 г. досега, законът показва редица недостатъци, които се отразяват неблагоприятно на обществените отношения, свързани с дейността на медицинските специалисти на отделните регулирани професии в здравеопазването.

В закона е регламентирано съществуването само на една съсловна организация - Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), която да представлява интересите на няколко регулирани професии в здравеопазването - медицински сестри, акушерки, и асоциираните медицински специалисти, които включват: медицинските лаборанти, рентгеновите лаборанти, лекарските асистенти, рехабилитаторите, фелдшерите, ортопедичните техници и масажистите (с увредено зрение). Част от регулираните специалисти, като кинезитерапевтите, дори не попадат в обхвата на сега действащия закон.

Обединяването в закона на медицинските специалисти от няколко регулирани професии под общото название „специалисти по здравни грижи“ води до неглежиране на тези професии и дори до въвеждане на термина „специалист по здравни грижи“, каквато професия в световен мащаб не съществува. Създадени са реални предпоставки специалистите от различните професии да не са равностойно представени, както в ръководството на настоящата съсловна организация, така и пред органите на изпълнителната власт, професионалните им права и интереси да не са защитени в достатъчна степен, предвид упражняваната от тях изключително разнородна професионална дейност. В същото време упражняването на регулирана професия предполага членство в професионална организация, работеща за поддържане на високо равнище на специалистите от съответната професионална област, за осъществяването на което е получила специално признаване от държавата.

Липсват и адекватни професионални регистри за определени съсловия, което създава невъзможност за провеждане на всеобхватен и адекватен контрол за спазване на здравното законодателство от лицата, упражняващи квалифицирана медицинска помощ и здравни грижи под формата на здравна профилактика, здравна рехабилитация и промоция на здравето.

Настоящият законопроект цели преодоляване на неравнопоставеността, като предлага създаването на самостоятелни съсловни организации на медицинските сестри, акушерките, фелдшерите и лекарските асистенти, рехабилитаторите и кинезитерапевтите, които да отчитат спецификата на отделните професии, съответно да защитават адекватно и в максимална степен техните професионални права и интереси.

Законопроектът осигурява необходимостта всяка регулирана професия в здравеопазването да участва на експертно ниво чрез представителство на собствената си, нормативно утвърдена съсловна организация, в обсъждането и приемането на всякакви инициативи и документи, отнасящи се до професията (базово и продължаващо образование и специализация, признаване на квалификации и професионални компетентности, професионална автономия, свобода на практикуване и достъп до нея и др.).

Чрез регламентираните нови съсловни организации на медицинските специалисти от отделни професии, се дава възможност за приемане на собствени кодекси за професионална етика и упражняване на контрол по спазването им, създаване на правила за добра практика при упражняване на всяка от професиите, провеждането на продължаващо професионално обучение по съответната професия, издаването на сертификат за квалификация по професията, участие при изготвянето на нормативни актове, имащи отношение към

дейността на медицинските специалисти от съответната професия, както и другите, посочени в закона дейности.

В законопроекта се включват и кинезитерапевтите, които упражняват регулирана професия след придобиване на висше образование в професионално направление „Обществено здраве“, и ще имат възможност да бъдат представлявани от регламентирана със закон съсловна организация, съобразно техните права и законни интереси. Липсата на съсловна организация за тази регулирана професия в здравеопазването е в противоречие с §4в от Закона за висшето образование.

Проектът запазва статута на действащата към момента съсловна организация БАПЗГ, която ще представлява медицинските специалисти от регулираните медицински професии, които не се представляват от самостоятелни съсловни организации.

Създаването на съсловни организации на медицинските специалисти от отделните професии няма да засегне, нито да утежни по какъвто и да е начин изпълнителната власт и управлението на системата на здравеопазване.

Действащата нормативна уредба не облекчава функциите на съответните държавни органи, като Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции, Изпълнителна агенция „Медицински одит“ и други, които използват много по-голям ресурс за упражняване на контрол, отколкото ако бъдат подпомогнати от ресурса на съсловните организации, а именно - достъп до информация за съответния професионален опит, квалификация и правоспособност за извършване на определени дейности.

Предложените промени ще доведат до засилване на самоконтрола, чрез създаване на съответни правила в рамките на съсловната организация, адекватни регистри и възможността за продължаващо обучение и повишаване на квалификацията, с което ще се улесни дейността на здравната администрация и ще се повиши качеството на медицинската помощ и здравна грижа. Същевременно, ще се внесе и по-голяма стабилност в обществените отношения, свързани с медицинската професия. Така ще бъде преодоляно налагащото се впечатление за неравнопоставеност, пренебрегване и незачитане на професионалните права и интереси на специалистите от регулираните професии в здравеопазването. Те ще бъдат защитавани от собствена съсловна организация, с органи на управление, в които участват представители на съответната професия, избрани по предвидения в закона ред, представляващи и защитаващи в максимална степен професионалните права и интереси на своите членове в името на добрите практики и грижа за пациента.